

ROZWIĄJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 6 listopada 1922 roku.

Zwycięstwo Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej № 8.

Materiały z DEMOBILU WOJSKOWEGO

będą sprzedawane w drodze przetargu publicznego dnia 13 listopada 1922 r. w Łodzi ul. Emilji 10 o godz. 10-ej. Szczegóły w „Demobilu“ zeszyt 50 i w afiszach.

WCZORAJSZE WYBORY. w Ł o d z i .

Zainteresowanie wyborami okazało się wbrew przewidywaniom bardzo wielkie. W niektórych okręgach procent głosujących wynosił koło 90, a średnio można powiedzieć, iż będzie się wahał koło 80.

Jest nigdzie nie notowana wysokość liczby głosujących. —

W chwili kiedy piszemy te słowa (godz. 4 rano) nie jest znany jeszcze rezultat głosowania, aczkolwiek, na mocy danych nadeszłych z poszczególnych komisji, można uważać za zupełnie pewne, iż listy komunistyczna (5), niezależnych socjalistów (24), poale sjonistów (11) i robotników żydowskich „Bund“ (4).

To samo dotyczy osławionego centrum, które w każdym okręgu zdobyło od kilku do kilkudziesięciu głosów, a ogólna ilość głosów uzyskanych przez to stronnictwo nie przeniesie dziesięciu tysięcy, tak, iż o przeprowadzeniu swego kandydata mowy nawet być nie może.

Szanse Jedności Narodowej są bardzo mocne, jednakże zdaje się iż dzięki kreć

robotnie Centrum i rozbita przez takowe solidarności polskiej, — zabraknie jej zaledwie kilku tysięcy do zdobycia drugiego mandatu.

Natomiast mniejszość narodowa szła jedną ławą i inne listy mniejszości („Bund“ „Poale Sjon“) uzyskały śmiesznie małą ilość mandatów; należy się liczyć z tem iż „Blok mniejszości“ przeprowadzi w Łodzi 3 przedstawicieli.

Dostarczone nam dane z śródmieścia z obwodów 86, 85, 79, 23, 44, 63, 98, 113, 144 w summie dają następujące wyniki.

2—ka socjaliści	794
4—ka „Bund“	731
5—ka komuniści	719
7—ka NPR	1281
8—ka Jedn. Chrz.	1986
11—ka Poale Sjon	210
14—ka „Centrum“	159
16—ka „Blok mniejszości“	4410
20—ka „Żydowski blok“	469

Na 163 obwody lista № 8 zyskała 60,318 głosów. Lista № 7 — 42,633
Lista № 16 — 58,729. Prawdopodobnie Chrześcijański Związek Jedności Narodowej weźmie 3 mandaty, a lista № 7 i 16 po 2 mandaty.

Wybory w Warszawie.

*) WARSZAWA, 6 Godz. 12. Wynik wyborów trudno określić wobec tego, że przy olbrzymiej frekwencji przeszło 80 proc. biura zalałwiał wyborców do godz. 11. Poczem zaczęto obliczać wyniki. (AW)

WARSZAWA 6 (wł) 240. Dotychczasowy wynik głosowania w 29 obwodach na 314 wypadł następująco:

Nr. 8 — 20,371,	2 — 8,186,	5 — 1440,
7 — 454,	10 — 2,160,	12 — 2,235,
20 — 818.		

Z CAŁEJ POLSKI.

Wybory.

Kresy Zachodnie.

POZNAN, 6 (AW) Przebieg głosowania głosowania spokojny. Szczegółowe wyniki napływają stopniowo. Z otrzymanych dotychczas sprawozdań największą ilość głosów złożono na listę Nr. 8 i 7.

W powiatach pogranicza zachodniego znaczna ilość głosów padła na listę 16.

KATOWICE 6 (AW) Dotychczasowe obliczenia wyników z 9 obwodów na ogólną liczbę 17.

Dane nast. rezultaty Nr. 12—115 zł, 5—37 gł. 7—136 gł. 8—2431, 16—5661.

W pozostałych obwodach spodziewana większość polska.

CIESZYN 6. (AW) Na ogólną liczbę 3763 głosów osiągnięto następujące rezultaty: listy 1—283, 2—339, 5—7, 8—1186, 16—1897.

Powiat Cieszyn i Izdebnó ilość głosów 825 lista 8 — 585 gł.

Ustroń, na 1114 głosów 1 — 304, 2 — 324, 8 — 319.

Skoczów, na 1299 głosów 8 — 623, 16 — 586, listy pozostałe 87 gł.

Bielsko, na 6777 głosów 1: 2 — 1146, 7 — 49, 8 — 773, 16 4785.

POZNAN, 6 (AW) Godz. 2.15 Władomości dotyczące wyniku głosowania z 84 na 86 obwodów wyborczych przedstawiają się następująco: listy 2 — 2814, 5 — 1680, 7 — 13,160, 14 — 1242, 8 — 60,004. (8)

POZNAN 6 (AW) Z Grudziądza donoszą wynik w 24 tutejszych obwodach głosowania wypadł na korzyść listy 8—5949 następnie 7—3562 i 16—2034

Z Bydgoszczy donoszą narazie o następujących wynikach: lista 8—1306, 7—454 16—501.

Lista 8 — uzyskała największą ilość głosów na półw. Helu: — 868 w Nowem (miasteczko) — 728 we Fordomie — 429, w Koronowie — 1745, w Łobzenicy — 534 — w Łabiszynie — 507. (2)

KATOWICE 6 (AW) Godz. 2.05. Wynik wyborów bez 2 obwodów wyborczych o większości polskiej jest następujący: lista 2 — 384, 7 — 536, 8 — 3266, 16 — 8474

TORUN 6 (AW) Godz. 2.30, wynik wyborów dotychczas następujący: lista 1 — 27, 7 — 3011, 8 — 11,374, 14 — 102, 16 — 1581.

Przerwanie rokowań.

„PEWNA” NIELOJALNOŚĆ. WIELKI PRZEMYSŁ PRZECIW STABILIZACJI MARKI. FRANCJA CZUWA.

BERLIN 5 | 11 (A. W.) W rokowaniach między rządem niemieckim, a komisją reparacyjną nastąpiła przerwa. Jak słychać, komisja reparacyjna jest bardzo niezadowolona z tego, że rząd niemiecki w przedłożonym memoriale nie sformułował jeszcze jasno swych propozycji. Członkowie komisji reparacyjnej odnieśli wrażenie, że ze strony rządu niemieckiego daje się zauważyć pewną niełojalność. (2)

BORDDAUX 5 | 15 (A.W.) Powszechnie sądzi, że nieustępliwość rządu niemieckiego, spowodowana jest przede wszystkim wotywami niemieckiego wielkiego przemysłu, dla którego stabilizacja marki niemieckiej jest nie na rękę.

Dobrze poinformowane koła są zdania, że jeśli rokowania w Berlinie rozbiją się, Francja podejmie energiczne zarządzenia przeciw Niemcom. (2)

Sprawa Jaworzyny.

DR. BENESZ O JAWORZYNIE.

PRAGA (wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby minister spraw zagranicznych dr. Benesz wygłosił dłuższe ex-positum, w którym dotknął również kwestii Jaworzyny. W sprawie tej minister oświadczył, m. in. co następuje:

Po przeprowadzeniu głosowania w łonie komisji delimitacyjnej nad podziałem Jaworzyny Rząd Czechosłowacki zastrzegł się przeciwko takiemu postępowaniu, wskutek czego kwestię Jaworzyny powierzono komisji prawniczej,

która bada ją z czysto prawniczego punktu w dzeniu t. zn. ma orzec, czy kwestja ta została już defenitywnie rozstrzygnięta, czy też nie. Naszem zdaniem — mówił dr. Benesz — kwestja Jaworzyny została ostatecznie rozstrzygnięta. W końcu oświadczył minister, że skoro tylko stosunki na to pozwolą, zakomunikuje szczegóły i zobrazuje dotychczasowy przebieg kwestji Jaworzyny tak, aby opinja publiczna i parlament mogły wydać o niej swój sąd. (2)

Z W Ł O C H .

ROCZNICA ZWYCIĘSTWA. ODEZWA DO FASZYSTÓW. POWODZ.

RZYM 5 (PAT) Dzień wczorajszy, jako rocznicę zwycięstwa, cała stolica uroczystie obchodziła. Wieczorem miasto było wspaniale iluminowane. Olbrzymie tłumy w nastroju podniosłym do późnej nocy manifestowały na cześć króla i armji.

RZYM 5 (PAT) Naczelne kierownictwo partji faszystów rozesało do wszystkich kół faszystów na prowincji okólnik, zabraniający

faszystom dopuszczać się jakichkolwiek gwałtów na osobach lub mieniu mieszkańców.

NEAPOL 5 (PAT) Miasto dotknięte zostało klęską powodzi. W kilku miejscach domy zawaliły się. W jednym miejscu ściana domu runawszy, pogrzebała kilku strażaków, którzy ratowali ludność, oraz kilka osób cywilnych. Na skutek wypadku 10 osób poniosło śmierć, wiele osób odniosło rany.

Zabiegi ukraińców.

ZAJAWA.

PARYZ 5 (wł.) Propaganda ukraińska prowadzi w dalszym ciągu walkę przeciwko Polsce przy pomocy dziennika „Ere Nouvelle”, wicowego Dziennika ten ogłasza dziś artykuł zaczerpnięty rzekomo z doniesień dzienników a zawierający opisy okrucieństw popełnianych rzekomo przez Polaków w Małopolsce Wschodniej. Okrucieństwa te mają na celu zmuszenie

chłopów do głosowania w wyborach do Sejmu Warszawskiego.

Złaniem Ukraińców Małopolska Wschodnia nie jest częścią Polski. Polska obsadziła ją tylko tymczasowo. I dlatego należy żądać wprowadzenia Międzynarodowej Komisji na wypadek, gdyby Polska zmusiła ludność do wzięcia udziału w wyborach. (2)

Z Litwy Kowieńskiej,

„DEMOKRATYCZNE” WYBORY. ODZYDZENIE LITWY. ZALEGANIE W WYPŁACIE.

KOWNO, 5 | 11 (AW) Były prezydent Smolona wypowiada pogląd, że ostatnie wybory do sejmu pozbawione były zupełnie charakteru demokratycznego: „Postępowanie wyborcze było niezgodne z przepisami ustawy. Kto potrafił pięściami utorować sobie drogę, ten wygrał. Więcej niż 2 tygodnie minęło od ukończenia wyborów, a rezultatów nie ogłoszono jeszcze urzędowo w całości. Krążą pogłoski, że upłyło nie jeszcze kilka tygodni, zanim społeczeństwo zostanie powiadomione o rezultatach”. (8)

KOWNO, 5 | 11 (AW) — W Kownie jest szeroko kolportowana odezwa komitetu „Od-

zydzenie Litwy”. Odezwa stwierdza, że rząd jest bezsilny wobec żydów i nawołuje Litwinów do załatwienia kwestji żydowskiej własnymi rękoma. (8)

KOWNO, 5 | 11 (AW.) — Władze litewskie zalegają od dłuższego czasu z wypłatą poborów urzędnikom państwowym. W szczególności ciężkie jest położenie nauczycielstwa. Nauczycielstwa. Nauczyciele w gimnazjum w Poniewieżu postanowili ściągnąć od każdego z uczniów czesne in natura, oprócz opłaty w gotówce. Decyzja nauczycielska w kowieńskich sferach rządowych, wywołała depresję. (8)

KATOWICE, 6 (PAT) G. 3 Wynik wyborów w 17 obwodach wyborczych miejskich następujący: 2—965, 7—496, 8—3535, 16—7,812 inne zyskały minimalną ilość głosów. (8)

Wileńszczyzna.

WILNO 5 (PAT) Referat wyborczy przy Delegaturze Rządu komunikuje na podstawie meldunków, otrzymanych z poszczególnych starostw, że podobnie jak w Wilnie i w powiatach: wileńskim, trockim, oszmieńskim, świeciańskim, brasławskim i wileńskim, głosowanie ma przebieg zupełnie spokojny. Frekwencja wyborców bardzo znaczna. Również na prowincji żydzi głosują tłumnie.

Małopolska.

LUBLIN, 6 (PAT) 2.30 (miasto) Głosowanie odbyło się w zupełnym porządku przy udziale 70—90 proc. głosujących dotychczasowy wynik następujący:

2 — 2154, 4 — 1133, 8 — 1626, 16 — 2303 inne listy zyskały nieznaczną ilość głosów.

LWOW 6 (PAT) 2.30 Według dotychczasowych zestawień otrzymały następujące Nr. 2—8, 953, 8—22, 839 17—20, 742 głosów.

LWOW 6 (PAT) 2.30 Przebieg wyborów spokojny udział rusinów znaczny. (2)

KRAKOW, 6 (AW) G. 2 w nocy z dotychczasowych obliczeń wynika, że lista 8 zdobyła o koło 25,000, — lista dr. Thona 18,000, — 17,000, wszystkie dane wobec nikłej ilości głosów nie wymienia się. (8)

TARNOPOL, 6 (PAT) G. 2. Wybory odbyły się spokojnie Rusini brali udział w głosowaniu. (8)

Zgierz.

Na 11, 156 głosów wynik następujący lista 1 — 5, 2 — 1380, 3 — 47, 4 — 154, 5 — 387, 7 — 2058, 8 — 4320, 12 — 44, 14—21, 16 — 2745. (8)

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Komisarz Hacking.

(wp) Dzisiaj przybywa do Warszawy wysoki komisarz Gdańska, gen. Hacking, który zabawi parę dni. Przyjeżdża z wizytą pożegnanią, albowiem w styczniu gaśnie jego mandat komisarzski. (8)

Dymisja wiceadm. Fajansa.

(wp) Dr. Wacław Fajans przedwczoraj wiceminister skarbu, zgłosił min. Jastrzębskiemu dymisję; która została przyjęta. P. Fajans miał resort walutowy. (8)

Inspektoraty zagraniczne.

(wp) Ministerjum spraw zagranicznych tworzy inspektoraty, mające na celu ścisłą kontrolę administracyjną i finansową nad działalnością naszych zagranicznych.

Narazie utworzono 3 inspektoraty: pierwszy z siedzibą w Hamburgu na Niemcy, Skandynawję, kraje bałtyckie, Holandję, Belgię, Szwajcarię; drugi z siedzibą w Paryżu na Francję, Anglię, Włochy, Hiszpanię i Portugalję; trzeci z siedzibą w Belgradzie na Czechosłowację, Rumunię, Bułgarię, Turcję, Grecję oraz blizki Wschód.

Projektowane jest utworzenie inspektoratu dla Ameryki z siedzibą w Nowym Jorku oraz inspektoratu dla Dalekiego Wschodu, z siedzibą w Moskwie.

Odznaczenie.

(wp) Były attache japoński w Warszawie mjr. Jamawaki Masataka, oprócz orderu „Virtuti Militari”, którym był udekorowany przed kilkoma miesiącami, otrzymał jeszcze order „Polonia restituta” i Krzyż Walecznych z trzema okuciami.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dzień: Poniedziałek 6 listopada, Zachariasza
Wschód słońca g. 6 m. 24
Zachód g. 4 m. 17

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Nina”
Teatr „Scala” (Cegielniana 13)
Filharmonja (Dzielna 20)
5 konc. Wielk. — konc. symf.
„Casino” (Piotrkowska 67)
„7 lat nieszczęść”
„Luna” (Przejazd 1)
„Orlica”
„Odeon” (Przejazd 2)
„Robinson Kruzo” seria V
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Zakazane miasto”
„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)
„Tajemnica medaljonu”

— Kalendarzyk historyczny.

1831 Emigracja polska zawiązuje w Paryżu ko mitet Narodowy Polski.

Wiadomości bieżące

— Ciekawa statystyka.

b) Według komunikatu miejscowego wydziału statystycznego Łódź liczy obecnie 250 dorożki (w tym jedna parokonna) i 145 samochodów. Z tej liczby przypada na auta osobowe 78 a na ciężarowe 67. Jeden zatem samochód przypada na 3310 osób. (2)

— Ratowanie dzieci.

b) W Busku przekazują majątek komitetu budowy kolonii dla dzieci gruźliczych i żółtawatych. Z pośród 5 udziałowców pierwszym jest miasto Łódź, które jeszcze przed rokiem wniosło 2 miliony marek w tym celu. Obecnie majątek kolonii wraz z nowo wybudowanym gmachem dzięki pomocy ministerstwa zdrowia wynosi 150 milionów marek. W roku bież. około 100 dzieci korzystało z tych kolonii. Większość dzieci wyjechała ze strasznych owrzodzeniami kości, zaś po 2 miesięcznym pobycie w kolonjach wrócili wszystkie z zabliznionymi ranami. Obecnie magistrat postanowił rozszerzyć zakres wysyłania dzieci robotniczych do Zakopanego, Rabki i Buska. (2)

— Podwyższenie cennika fryzjerskiego.

b) Zakłady fryzjerskiego otrzymały nowy cennik znacznie podwyższony. Według nowego cennika strzyżenie kosztuje 900 mk. golenie 400 mk. i t. d. (2)

Wynadki i kradzieże.

— Walka z opilstwem.

b) Za ukazanie się w stanie nietrzeźwym pociągnięci zostali do odpowiedzialności Józef Ciechowski, Józef Cieślak i Stanisław Janski. 2

— Kradzież maki.

1) Przy ul. Borysa 19 Wacławowi Chojnackiemu skradziono z mieszkania 3 worki maki oraz inne rzeczy wartości 300,000 mk. 2

— Kradzież.

b) Nocy ubiegłej w firmie Grosleid (Piotrkowska 81) dokonano kradzieży 1 i pół miliona marek znajdujących się w kasetkach. (2)

— Pasek na węgiel.

b) Pociągnięto do odpowiedzialności sądowej Kazimierza Kowalskiego (Złotowska 7) za pobieranie nadmiernych cen na węgiel. (2)

Ciekawa afera cukrowa.

ORYGINALNY ZŁODZIEJ.

b) Swego czasu donosiliśmy o wywiezieniu ze sklepu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 227 cukru w ilości 20 worków. Kierownik tego sklepu Muszyński, w obawie przed wymiarem kary skrył się. Obecnie prezydent magistratu otrzymało list od Muszyńskiego, w którym winowajca przyznaje się do sprzedaży cukru z powodu ciągłych namawiań go do tego czynu. Pieniądze za cukier po otrzymaniu Muszyński w całości złożył w kasetce sklepu.

Ci którzy go do tego czynu namówili zapewnili mu bezkarność i wynagrodzenie, lecz poza pieniędzmi należnymi magistratowi za cukier więcej nic nie otrzymał. Wobec tego zapieczetowaną dotychczas kasetkę otworzono i przy pomocy ślusarza rzeczywiście znaleziono w niej 2 miliony 100 tys. mk. czyli całkowitą wartość cukru. Wobec tego magistrat akcją cywilną cofnął, zaś list Muszyńskiego przesłał prokuratorowi. (8)

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Diś t. j. w poniedziałek Teatr miejski daje dla Zrzeszeń rob. i intelig. dramat L. Kampfa p. t. Nina. We wtorek Peer Gynt z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej. (2)

Z sądów

— Niedobitki wielkiej bandy.

Niedawno sąd rozpatrywał sprawę zbójców, którzy dokonali całego szeregu napadów zbrojnych na prowincji. Herszt bandy Michał Kasprzyski zastrzelony został jeszcze w grudniu 1920 r. na rynku w Grabowie, członkowie bandy skazani zostali przez sąd doraźny w Łodzi na rozstrzelanie i straceni w obrębie więzienia przy ul. Gdańskiej, trzeci członek bandy Władysław Rogaszewski zmarł, a obecnie sąd pod przewodnictwem sędziego Cynarskiego rozpatrywał sprawę Czesława Dybisiaka i Zofii Kasprzyskiej. Oboje oni brali udział w bandzie i Kasprzyska przechowywała zrabowaną dobro. Podczas gdy Dybisiak brał czynny udział w napadach.

Sąd badał oskarżonych oddzielnie. Kasprzyska do winy nie przyznała się i twierdziła, iż udziału w napadach nie brała jedynie przyjęła na przechowywanie paczkę, którą przyniósł jej Marciniak do domu.

Oskarżony Dybisiak nie zaprzecza iż brał udział w licznych napadach. Był już on karany wielokrotnie raz na 4 lata więzienia, następnie na 10 lat więzienia, zaś sąd kaliski skazał go na karę śmierci, którą to karę zamienił mu sąd apelacyjny na dożywotne więzienie.

Po zbadaniu świadków, którzy nic nowego do sprawy nie wnieśli, zabrał głos podprokurator Moskwa, który popierał oskarżenie.

Obrońca Kasprzyskiej adw. Askanas, wniosł o uniewinnienie Kasprzyskiej. obrońca Dybisiaka adw. Anghierstein prosił o umiarkowanie sprawy, gdyż za inkryminowany mu czyn podjął już otrzymać wyznaczoną karę.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok skazujący Kasprzyską na 2 lata i 6 miesięcy więzienia, zaś Dybisiaka na 5 lat więzienia, a na zasadzie amnestji jedną trzecią kary darował i zaliczył czas więzienia podczas śledztwa. (8)

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Na wlecu Centrum w dniu 3 listop. w sali Targów jedna z pań do grupki naszych chłopców zdemobilizowanych ośmieliła się powiedzieć: „Otoż to są przeciwnicy 14—stki, ci którym się robić nie chce”.

Zołnierz nasz, do którego były zwrócone te słowa po skończonym wiecu zażądał cofnięcia tychże, w odpowiedzi czego wspomniana pani w dalszym ciągu w sposób obelżywy podtrzymywała swoje twierdzenie. I mimo

tego, że przy utarczce byli obecni panowie z 14—stki (inż. Popielawski) jednakże nikt nie ujął się za sprawą naszych chłopców i pozwili nadal obrzucać wyzwiskami tych, którzy naprawdę najwięcej ukochali Polskę.

Przypuszczam, że w danej sprawie nie potrzebne są komentarze!

(8) Matka poległego.

Kronika wyborcza

KTO ZRYWA AFISZE 8—KI.

W sobotę o godz. 12—ej w nocy policja zatrzymała jakiegoś osobnika w mundurze oficerskim, który zdzierał ze ścian plakaty wyborcze 8—ki.

Po odprowadzeniu go do XI Komisariatu Policji okazało się, że jest to zdemobilizowany podporucznik Jazdy Rycerskiej Im. Nacz. Państwa były członek P.O.W. Stanisław Bogdański, który widocznie w celu bezkarnego zdzierania plakatów przywdział strój wojskowy.

Przypuszczamy, że władze wojskowe z całą surowością postąpią z tym panem, który w ten sposób bezprawnym włożeniem munduru, na szwank naraził honor oficerski.

ROZBIJACZE WIECÓW.

Chrześcijański Związek Jedności Narodowej zwołał wielki wiec przedwyborczy przedwczoraj o godz. 7—ej w Helenowie, na który nie omieszkała przybyć „sławna” bojówka N. P. R.—u z posłem Waszkiewiczem na czele. Po zagajeniu zabrał głos członek Zw. Lud. Nar. p. Goliński.

Na sygnał przewodników bojówka N. P. R.—owców wydała swój okrzyk bojowy podobny do nawoływań rozwiezionych czworonogów i rzuciła się na prezydium.

Obecna na sali policja odmówiła interwencji. Kilkunastu odważniejszych bojowców (pijanych) zwróciło się do aranzjerów wiecu i pobiło między innymi: p.p. Peca, Kłosa, Leszewskiego, Czernika, Micielskiego....

Publiczność zdrowo myślicą opuściła wiec, wobec argumentu pięści N.P.R.—owców.

Ze świata.

NOWA TAMA NA NILU.

(S) Widocznie olbrzymia tama na Nilu, pod Assuanem, będąca, jak wiadomo, największym dziełem tego rodzaju, nie wystarcza do uregulowania dopływu wód Nilu do Egiptu dolnego, skoro jedna z firm angielskich otrzymała zamówienie na budowę nowej, olbrzymiej tamy na Nilu, w Sudanie.

Budowa nowej tamy ma kosztować trzy miliony funtów sterl. i ukończona ma być w ciągu lat trzech. (2)

OSTATNIA WOLA KS. MONACO.

(S) W tych dniach otwarto testament zmarłego w ciągu ubiegłego lata ks. Alberta Monaco.

Książę zapisuje cały majątek osobisty, z wyjątkiem kilku legatów, wnuczce swej, którą oddaje pod opiekę rządu francuskiego, prosząc Francję, aby odważając się za miłość, okazywaną jej przez całe życie, nie odmówiła jego wnuczce pomocy i pieczy.

PRZEMYSŁ I HANDEL.

Zmarły książę ustanawia dalej, aby renta, która był przed wojną wypłacał siostrzeńcom swym: Wilhelmi i Karolowi, książętom Urach, wypłacać na była także na przyszłość, ale wówczas dopiero, gdy Niemcy zapłacą większość szkód, wyrządzonych we Francji podczas ostatniej wojny. Wykonawcy testamentu mają rozstrzygnąć, kiedy to nastąpi. (2)

MIMOWOLNY HUMOR.

(§) W jednej ze szkół powszechnych Nowego Jorku nauczycielka zadała uczniom swym pytanie: „Kiedy i jak wprowadzone było do Stanów Zjednoczonych niewolnictwo?”

Odpowiedź na to pytanie miała być złożona na piśmie, jeden więc z małych odpowiedział wypracowaniem następującym:

„Pierwsi koloniści nie przywieźli z sobą kobiet do Wirginji. Potrzebowali jednak kobiet, aby pomagały im w pracy. To też w 1619 r. Kompanja londyńska wysłała do Wirginji statek, naładowany młodemi dziewczętami. Koloniści poślubili dziewczęta te z radością i niewolnictwo wprowadzone było do Ameryki” 2

BRAK SŁUŻĄCYCH W AMERYCE.

(§) Według ostatniego spisu ludności w Stanach Zjednoczonych, ludność ich zwiększyła się o 16 milionów osób w ciągu lat dziesięciu, licząc na „miast służby domowej” zmniejsza się stale.

I tak, w ciągu tych lat dziesięciu (1910—20) liczba kucharek zmniejszyła się o jedną piątą, pokojek o jedną czwartą, służących do wszystkiego o jedną piątą, praczek o jedną czwartą, a szwaczek domowych nawet o połowę.

Wobec tego dzisiaj tylko ludzie bardzo bogaci mogą pozwolić sobie w Ameryce na utrzymanie służby domowej, złożonej prawie wyłącznie z cudzoziemców, świeżo przybyłych do Ameryki i nie obciążonych jeszcze ze stosunkami amerykańskimi.

Jednym z ciekawych skutków tego braku służby jest nadzwyczajne zwiększenie się liczby małżeństw bezdzietnych. Na ulicach zaludnionej przez amozny stan średni zachodniej dzielnicy Nowego Jorku znaleźć można całe szeregi domów, w których nigdy nie rozlega się głos dziecka.

Innym skutkiem jest nadzwyczajna pomysłowość amerykańskich w kierunku budowy przyrządów oszczędzających pracę ludzką w gospodarstwie domowym. (5)

„Lat” jednostką monetarną Łotwy.

(=) Od dnia 1 listopada za jednostkę monetarną republiki łotewskiej uważany jest „lat”, równy 50 rublom łotewskim. Bank Łotwy wypuścił w obieg tymczasowe znaki pieniężne o wartości 10 latów. (2)

Podwyższenie akcyzy od cukru.

(=) Z dniem 1 listopada weszło w życie rozporządzenie ministerjum skarbu, podwyższające akcyzę od cukru z dotychczasowych 200 mk. na kilogramie na 300 mk. (2)

Umowa zbiorowa w górnictwie G. Śląska.

(=) Z robotnikami w kopalniach węglowych G. Śląska zawartą została umowa zbiorowa, w której robotnicy otrzymali podwyżkę płac o 100 proc. Robotnicy żądali początkowo 200 proc. (2)

Stan przemysłu dolnośląskiego.

(=) W ostatnich czasach stopniowo się poprawia. Przemysł żelazny G. Śląska sprowadza poważne ilości koks z Dolnego Śląska wskutek niedostatecznej podaży na własnym rynku. W przemyśle metalowym spodziewane zwiększenie się produkcji nie nastąpiło, natomiast w przemyśle węglowym produkcja stopniowo wzrosła się z 15 tys. ton na 16 tys., a w końcu nawet na 17 tys. ton dziennie. Przemysł koksowy wykazał także w ostatnich miesiącach zwykłą produkcję i produkuje obecnie 90 tys. ton miesięcznie. Produkty poboczne przemysłu koksowego, jako to amonjak i benzol, wytwarzane są w zwiększonej ilości, jednak zapotrzebowania miejscowego pokryć nie mogą. (2)

Przemysł gorzelniczy w Polsce.

(=) Przemysł gorzelniczy stopniowo i

stale zwiększa swoją produkcję. W ostatnich 4 latach odnowiono niemal wszystkie zniszczone gorzelnie i zbudowano szereg nowych. W kampanji 1921 i 1922 w całej Polsce było czynnych 1109 gorzeln, które wyprodukowały blisko 57 milionów litrów spirytusu. W kampanji tegorocznej można przypuszczać, że produkcja dojdzie do 100 milionów litrów. Do 1-go sierpnia br. skarb państwa osiągnął z akcyzy spirytusowej 30 miliardów marek. Dochód ten byłby większy, gdyby nie straty z powodu sabotażu władz gdańskich. Ponieważ na zasadzie umowy władz polskich z gdańskimi, spirytus wysyłany z Polski do Gdańska nie podlega odatkowaniu, na terytorjum gdańskim spirytus ma podatek o wiele niższy od naszego, przez to spirytus wysyłany z Polski do Gdańska wraca z powrotem do Polski drogą kontrabandy po zapłaceniu podatku spirytusowego w Gdańsku. (7)

Dziennik francuski o rolnictwie polskim.

(=) Paryski dziennik „Information” za mieszczą ciekawe studjum ekonomiczne o stanie rolnictwa polskiego. Podając szereg wiadomości ogólnych z zakresu naszej produkcji rolnej dziennik ten dochodzi do wniosku że przez widziany na rok obecny wywóz zboża z Polski w ilości 17 tysięcy ton będzie mógł oddziaływać w sposób bardzo zbawienny na całokształt sytuacji gospodarczej i finansowej kraju. (7)

Układ handlowy sowiecko-węgierski.

= Prowadzone w Berlinie rokowania pomiędzy przemysłowcami węgierskimi, upoważnionymi przez rząd węgierski, a przedstawicielami mi rządu sowieckiego, doprowadziły w wyniku do zawarcia układu, na mocy którego Węgry mają otrzymać z Rosji 400 wagonów nafty wzamian za maszyny rolnicze wartości kilkuset milionów koron węgierskich. (9)

Poszukiwany jest

W a ł k a r z

4599w

do sklepienia twardych i miękkich wałków w przedzalni felny Petenci zechcą się zgłosić w biurze fabryki Karolewskiej Manufaktury Karol Kroenig i S-ka Nowo-Katna 5

Praktykanci

Ważni potrzebni do zakładu obróbkowego. Zgłaszać się Wileńska 7 Karolew Psarski dawnej E. Gundelach. (4561d4)

Pracowity

Ważni potrzebni do zakładu obróbkowego. Zgłaszać się Wileńska 7 Karolew Psarski dawnej E. Gundelach. (4561d4)

Płace

150% drożej kupuje brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zegary, oraz różną biżuterję Konstantynowska 7 Milich prana oficyna I-sze piętro 3599k

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zegary sztućce, garderobę, kapy piuszone, oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32, poprzeczna oficyna, I p. m. 13, Milich. 4243K

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuje meble, dywany maszyny do szycia, gar derobę płacę najlepiej Wajrich Ben edykta 19 9537-7

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przez dziecki Piotrkowska 108 6262-0

Fuzja (Dryling) b. lekka, wóz w deskach, cbomonto, aparat fotograficzny i lorneta polowa do sprzedania okazynie. Orla 12 Ratajczyk. 9617-4

AAA Kupię meble, dywany futra, garderobę, maszyny do szycia, płacę najwyższe ceny. Łaznik, Benedykta 23 m 13 darter. 9668-24

Sprzedam fortepian — czarny zagraniczny. Wiad. Rozwado wska 15 m 30 w podwórzu. 9678-2

Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep z delikatesami z urządzeniem i mieszkanie Piotrkowska 189 9679-2

Dom z ogródkiem sprzedam 5 pokoi wszystkie wolne przy ul. Golebia 2 Wład. na miesca. 9688-2

Różne:

A kuszerka Pipikowa przyjmuje je miejscowych i przyjezdnych pań. Piotrkowska 152-14 9544-8

Maszyny do szycia nowe, używane, części reperacje. B-cia Birger Piotrkowska 82. 9681-5

Pianino do egzercytowania do wynajęcia na godzinę. Władzewska 104 m 10 III fr. 9667-2

Przyjmuje wszelkie reperacje pianin i fortepianów zarazem politurowanie i strojenie po cenach możliwych robota solidna ul. Skwerowa 18 pokoje umiłowane. 9654-2

Okazja!!! Poszukuje spółnika chrześc. do kupna świetnie prosperującego interesu w centrum miasta z kapitałem 20-30 mil. marek. Oferty Rozwój pod „Okazja” 9655-2

Majster tokarsko — mechaniczny robót wszelkich z poważną praktyką poszukuje posady Adres w Krosniewicach Stefan Brewiński 9710-2

Krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Gdańska 21 m 6. 9699-3

Służąca potrzebna do wszystkiego znajdująca się dobrze na gotowaniu. Al. Kościuszki 47 front III piętro Strobach. 9711-2

Zakład tryzjerski. poszukuje praktykanta z lepszej rodziny Łódź — Andrzeja 15, 9698-3

Młody człowiek z licealnym wykształceniem i 2 letnią praktyką biurową poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej Oferty do Rozwoju pod „Pracowity” 9702-4

Uczeń kl. 7 udziela lekcji w zakresie klas niższych. Oferty do „Rozwoju” sub „J” 9691-3

2 pokoje z elektrycznością w śródmieściu zamienię na 4 z dopłatą Oferty w administracji Rozwoju pod „4 pokoje” 9695-3

Zagubione dokumenty

Rudzki Franciszek zagubił №31 dorozkarski wydany przez Kom. Rządu m Łodzi. 9660-2

Wojewódzka Stefania zagubiła paszport polski wydany w Łodzi. 9662-2

Szulec Jajanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9671-2

Michalski Jakób zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Geyera. 9663-2

Chmielewski Aleksander zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 9669-2

Madaj Wacław zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną z P.K.U. w Łodzi i książeczkę Harcerstwa Polskiego 9636-2

Mrak Kazimiera zagubiła paszport polski wydany z magistratu miasta Ozorkowa, 9673-2

Frank Zofja zagubiła przepustkę na przejazd z Prus do Polski wyd w Breclawiu w Prusach. 9675-2

Miemyzyk Stanisław zagubił legitymację Kom Pol. na Pow. Łódzkiego №2258. 9677-2

Klich Herman zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9680-2

Stepień Czesław zagubił kartę bezterminowego urlopowania wydaną w P.K.U. w Tomaszowie. 9686-2

Antczak Stefan zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 9703-3

Ziemkiewicz Marja zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9692-3

Pakulski Michał zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 9694-2

L A L K I

przyjmuje do reperacji, obruki z naturalnych włosów, odświeżanie główek celujodowych oraz specjalny dział obuwia dziecięcego. Nawro 7 m. 5 parter. (4560K2)

Cena ogłoszeń: przed tekstem i w tekście 450 mk., za tekstem 800 mk., z wyjątkiem 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 140 mk., komunikaty 300 mk. za wiersz nonparelowy lub jego imię 100 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują adonienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Paojanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabela i fantazyjne 50 proc. drożej